

In het Vizier

Nog minder dan een jaar te gaan. Op DV 2 maart 2011 hebben er weer Provinciale Statenverkiezingen plaats. Dat betekent dat het huidige college wordt geacht vanaf nu te gaan oogsten wat in de afgelopen paar jaar is gezaaid.

Gedeputeerde Joop Evertse relateert in dit nummer van Vizier de waarde van zo'n oogstjaar. Veel onderwerpen waarmee het provinciebestuur zich bezig houdt zijn immers zaken van lange adem. En dan is het vaak zo dat de ene gedeputeerde oogst wat een ander lang geleden zaaide.

Niet zelden moet de provincie ook reageren op ontwikkelingen die van buitenaf komen. Zo ziet het er naar uit dat de motorrijtuigenbelasting wordt afgeschaft. Dat betekent dat de provinciale inkomsten –de zogenoemde opcenten op deze belasting- gaat mislopen. Hoe moet dit worden opgevangen?

Een ander probleem vormen de damherten die vanuit het Amsterdamse waterleidinggebied de Duin- en Bollenstreek onveilig maken. Damherten zijn dieren met een hoge aaibaarheidsfactor, maar ze kunnen, bij gebrek aan natuurlijke vijanden, grote schade aanrichten aan bollenpercelen. Het plaatsen van hekken blijkt niet afdoende, dus zal er toch gekozen moeten worden voor afschieten.

Nieuwe in deze Vizier is de rubriek waarin een mooi plekje in de provincie wordt belicht. We beginnen met de Molendriegang Stompwijk. Want ook dát is Zuid-Holland. Veel lees- en kijkplezier!

Rudy Ligtenberg, eindredacteur

Provinciale opcenten afschaffen?!

Als het Kabinet de kilometerheffing invoert heeft dat tot gevolg dat motorrijtuigenbelasting en de Belasting van Personenauto's en Motorrijwielen (BPM, een aanschafbelasting op motorvoertuigen) worden afgeschaft. Dan wordt niet langer het bezit van een auto belast, maar het gebruik ervan.

Daarmee gaan dan ook de zogeheten 'provinciale opcenten' vervallen, die bovenop de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting betaald moeten worden. Voor de provincies zijn deze opcenten dé inkomstenbron. Hoewel het dus nog onzeker is of dit wordt afgeschaft denken provincies al wel na over de vraag hoe ze gecompenseerd kunnen worden voor dit verlies aan inkomsten. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan een 'inwonersbelasting'.

Het heffen van een belasting moet echter niet op zichzelf gezien worden. Je laadt als provincie al snel de verdenking op je dat je niet verder kijkt dan de eigen begroting. Zoiets als: "als die belasting wordt afgepakt, verzinnen we gewoon een nieuwe". Nee, er is een bredere blik vereist. Met de komende forse bezuinigingen op rijksniveau –die zal doorwerken naar de andere overheden- gaat er veel veranderen. Hoewel de ideeën en voorstellen nog in de maak zijn, is een verschuiving van taken tussen overheden op meerdere fronten te verwachten.

Bij alle mogelijke maatregelen wordt eveneens de positie van provincies breed bediscussieerd. En pas na verschuivingen en (hernieuwde?) positiebepalingen is het goed om daadwerkelijk iets vast te stellen als het gaat om de belastingen die door de verschillende overheden geheven kunnen worden. Maar, regeren is vooruitzien. Dus in dit stadium alvast nadenken (of vooruitdenken) over een alternatief voor de huidige opcenten is wel op zijn plaats. Omdat we in 2010 nog wel opcenten zullen hebben, is het goed u te melden dat deze in Zuid-Holland per 1 april niet worden verhoogd. Een meevaller voor de burger! Zo bezien raakt de mogelijke invoering van de kilometerheffing overheden op veel meer fronten dan alleen de belasting op bezit of gebruik van een motorrijtuig. Reden temeer dat niet alleen de ANWB-leden daarover een beslissende stem zouden moeten hebben.

Gunstig bijeffect is dat afschaffing van de motorrijtuigenbelasting de discussie over de rol, de positie van de provincies verscherpt. De bestuurlijke drukte is door Provincie Nieuwe Stijl verminderd, maar nog niet weg. Als het afschaffen van de provinciale opcenten de bestuurlijke drukte achter de horizon doet verdwijnen, mag dat van mij via een provinciale (snel)weg c.q. in de overdrive gerealiseerd worden!

Chris Schaapman, Statenlid

De Stolwijker- schutsluis: Hoera, crisis!

De bevolking van zowel Gouda als de Krimpenerwaard maakt zich al lange tijd zorgen over de deplorabele staat van de historische schutsluis in Stolwijk.

Het hoogheemraadschap, eigenaar van de sluis, had geen geld voor restauratie. In Gouda is flink gelobbyd voor een bijdrage van verschillende instanties, maar dat leverde niet voldoende op. Minister Plasterk wil geen bijdrage leveren en de verantwoordelijke Gedeputeerde wil al het voor restauratie beschikbare geld het liefst voor oude molens gebruiken. Na schriftelijke vragen van de VVD en mondelinge van de fractie Christen-Unie/SGP, zag hij toch wel mogelijkheden. Maar gemakkelijk lag het niet.

En toen kwam de crisis: in het kader van "de stimulering van de bouwsector" gaf minister Plasterk de provincie opeens miljoenen voor het herstel van monumenten. Voor het herstel van de Stolwijker sluis is daarmee geld genoeg beschikbaar!

Ik moet bij zoiets altijd denken aan de reclamekreet die ik op Scheveningen nog wel eens lees: "Vraag niet hoe het kan, maar profiteer ervan!"

Willy de Zoete, Statenlid

Het sprookje van de damherten?

Er waren eens veel damherten die in de Duin- en Bollenstreek die bloembollen van de bollentelers opaten en het verkeer in dat gebied in gevaar brachten.

Het is te ernstig om ludiek over te doen. Een jaar geleden deed ik verslag van mijn bezoek aan de Bollenstreek voor het probleem van de tot 3000 uitgebreide, veel te grote, populatie damherten die vanuit het Amsterdamse waterleidinggebied de bollenvelden ruïneerden. De oorzaak is dat er in het verleden een tiental dieren is uitgezet en de Amsterdamse gemeenteraad in haar wijsheid besloot niet aan populatiebeheer te doen en dus niet op deze dieren gejaagd mocht worden. Het gaat om dieren die hier niet thuis horen en geen natuurlijke vijanden hebben. Mensen van het platteland kunnen uit ervaring voorspellen wat de gevolgen van een dergelijk beleid kunnen zijn.

Streekbewoners hebben de Statenleden onlangs opnieuw uitgenodigd en we zijn eind november weer naar de regio toegegaan. Naar aanleiding daarvan hebben we het probleem in december opnieuw in Provinciale Staten aan de orde gesteld. Het tijdelijke hekwerk dat gedeeltelijk geplaatst is en het "calamiteitenafschot" werkt op de korte termijn enigszins. Op de middellange termijn moet er nog steeds (!) een definitiever hekwerk worden aangebracht. Daarnaast wordt zowel door het provinciebestuur van Noord-Holland als van Zuid-Holland richting het Amsterdamse gemeentebestuur de druk verder opgevoerd om aan populatiebeheer (jacht) te gaan doen als definitieve oplossing van het grote probleem in de Bollenstreek. Als dat niet tot resultaat leidt zullen de beide provincies moeten ingrijpen. We houden als Staten de vinger aan de pols.

Henk van Dieren, Statenlid

Heikele punten in de "Transformatievisie Merwedezone"

De Merwedezone staat voor de grote opgave de landschappelijke en cultuurhistorische waarden op een goede manier te verbinden met de taakstellingen op het gebied van water(berging), duurzame energie en de daarbij gestelde eisen aan verstedelijking en infrastructuur.

De Transformatievisie moet er voor zorgen dat door een betere samenwerking in de regio deze straks voldoet aan de eisen die de samenleving stelt aan de kwaliteit van wonen en werken. Een behoorlijke opgave voor de "Stuurgroep Merwedezone". Na een uitgebreide maatschappelijke consultatie in verschillende regionale bijeenkomsten werd deze visie in de Statencommissie "Ruimte en Wonen" besproken.

In grote lijnen spoorde de visie met de randvoorwaarden en uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in de streekplannen Zuid-Holland-Oost en -Zuid en met de Wet Ruimtelijke Ordening. Bovendien is rekening gehouden met de uitgangspunten van de Ontwerp Provinciale Structuurvisie.

Er zijn wel enkele afwijkingen van het provinciale beleid te noemen, bijvoorbeeld dat onder bepaalde voorwaarden de ontwikkeling van een regiopark mogelijk wordt gemaakt. Verder zijn er zogenaamde "strategische zones" aangewezen. Het gaat om "Papland" bij Gorinchem en "Het Oog" bij Hardinxveld-Giessendam (het gedeelte tussen de Merwede-Lingelijn en de Betuwelijn bij Hardinxveld-Giessendam). In dit laatste gebied is in plaats van de bestaande harde lijn tussen bebouwing en landelijk gebied door de Merwede-

Lingelijn een nieuwe harde lijn ontstaan. Beide locaties worden onder bepaalde voorwaarden toegevoegd aan het bebouwingsgebied voor woon- en werkfuncties: het moet regionaal nodig zijn en er moet binnen de bestaande kernen geen ruimte meer zijn.

Over het realiseren van windenergie in de gemeente Giessenlanden ontstond in de Statencommissie een nogal heftige discussie, omdat Gedeputeerde Staten al een "verklaring van geen bezwaar" had afgegeven zonder dit eerst aan Provinciale Staten voor te leggen, met het argument dat het nog maar om een studielocatie zou gaan. Over het, ondanks de afspraak, passeren van Provinciale Staten zijn ook door de fractie ChristenUnie-SGP zeer kritische schriftelijke vragen gesteld.

Dat we de komende tijd meer duurzame energie moeten opwekken, is geen punt van discussie. Wel over het hoe en waar. Bovendien: de effectiviteit van windenergie wordt door sommige deskundigen betwist.

De handelwijze van het college wringt te meer omdat een eenmaal verleende "verklaring van geen bezwaar" niet kan worden opgeschort of ingetrokken, tenzij de gemeente Giessenlanden zelf van plaatsing van windmolens zou afzien. De commissie was unaniem van mening dat deze hoge windmolens niet op de beoogde plaats neergezet zouden moeten worden. Waarom de gemeente Giessenlanden dit wel wil blijft een zeer groot raadsel.

Het moet gezegd: het college van Gedeputeerde Staten heeft toegegeven niet juist te hebben ge-

handeld ("door het stof gegaan" is misschien wat te sterk uitgedrukt, maar toch). Gedeputeerde Staten schreef letterlijk: "Het ware echter beter geweest om, gelet op de bestuurlijke impact uw Staten hierover vooraf te informeren" (Wij zouden zeggen: "Het ware beter geweest dit eerst in Provinciale Staten te bespreken").

Medio 2010, wanneer Provinciale Staten een definitief standpunt over de transformatievisie innemen, zal hierover opnieuw worden gesproken. Tot die tijd is de Transformatievisie Merwedezone nog geen door Provinciale Staten goedgekeurd plan en kunnen de betrokken gemeenten niet anticiperen met het doen van voorstellen die op dit moment niet in de streekplannen staan. Een ander punt uit de Transformatievisie is de verplaatsing van de sportvelden in Sliedrecht naar een locatie buiten de contouren, in het Groene Hart. Daartegen sprak de Statencommissie een uitdrukkelijk "nee" uit.

We begrijpen dat dit teleurstellend is voor de gemeente Sliedrecht. Andere gemeenten zouden dit voorbeeld echter kunnen volgen en hun sportvelden met de onlosmakelijk daaraan verbonden infrastructuur en bebouwing kunnen verplaatsen naar de open ruimte. Niet alleen goed voorbeeld doet volgen, maar soms ook slecht voorbeeld. Dan zou het hek van de dam zijn. Een uitvoeringsprogramma met financiële onderbouwing moet eind dit jaar gereed zijn.

Andries van Dijk, Statenlid

Een goede plaats voor glastuinbouw

De glastuinbouw is een belangrijke bedrijfstak in de agrarische sector in Zuid-Holland. Zij levert een grote bijdrage aan de economie van de provincie. Het is dan ook van belang in Provinciale Staten daaraan de nodige aandacht te besteden.

De sector zelf hecht grote waarde aan voldoende areaal dat zoveel mogelijk bij elkaar ligt. Bovendien is het belangrijk dat de bedrijven dicht bij de ondersteunende diensten -zoals veiling en kenniscentrum- liggen. Deze zijn ook voornamelijk in Zuid-Holland, en dan speciaal in het Westland en Rijnland te vinden.

In de Statenvergadering van januari 2009 ging het vooral over de sanering van verspreid liggend glasareaal en onderzoek naar mogelijke uitbreiding. Dat laatste komt vooral in beeld omdat de afgelopen jaren voortdurend glastuinbouw is ingewisseld voor woningbouw, bedrijven-terreinen, wegen en groen. Zo is volgens de "glasmonitor" het aantal hectares glas de afgelopen jaren teruggelopen tot 5300.

In de discussie heb ik de aandacht willen vestigen op meer dan alleen het aantal hectares. Mijn voorstel was om in de jaarlijkse glasmonitor ook het opbrengend vermogen per hectare op te nemen. Dit naar het voorbeeld van de melkveehouderij waar het aantal hectares eveneens terugloopt, maar waar de hoeveelheid geproduceerde melk nog steeds toeneemt. Er is toen mede namens de fractie ChristenUnie/SGP ook een amendement ingediend om een bredere, integrale visie op de toekomst van de glastuinbouw te ontwikkelen, zoals een evenwichtige afweging kan worden gemaakt.

Deze visie lag in de maand januari in de commissie op tafel. Opmerkelijk waren de cijfers over de afgelopen 10 jaar. Ik noem er enkele (in ronde getallen):

Uit deze cijfers blijkt dat glastuinbouw niet alleen een belangrijke sector is, maar dat het ook een sector is die in staat is tot innovatie en een grote productiviteitsstijging kan realiseren, ondanks teruglopend areaal.

Bij de stukken zat ook een voorstel om behalve locaties bij Schiphol, ook in Zuid-Holland twee nieuwe gebieden voor glastuinbouw aan te wijzen. Dat zijn de gemeenten Kaag en Braassem (bij de kern Woubrugge) en Oost-Flakkee.

De fractie ChristenUnie/SGP was niet zo gelukkig met het plan om deze twee gebieden voor glastuinbouw te bestemmen. De gemeente Kaag en Braassem ligt in nationaal landschap het Groene Hart. Dit is een gebied waarin vooral de openheid bewaard moet worden en dat dus niet direct in aanmerking komt voor grootschalige uitbreiding van de glastuinbouw. Ook is het drassige polderlandschap niet erg geschikt voor glastuinbouw, tenzij er hoge kosten worden gemaakt.

Oost-Flakkee is evenmin aantrekkelijk omdat dit mooie open eiland door de glastuinbouw behoorlijk zal worden aangetast. Ook valt te vrezen dat, wanneer er eenmaal een grote glaslocatie is, deze in de toekomst verder zal uitbreiden.

Bovendien was de onderbouwing van het voorstel niet zo sterk. Vooral Oost-Flakkee is bedoeld zijn voor glasgroenten voor de veiling in Barendrecht. Dit terwijl de onderzoeken uitwijzen dat de behoefte aan oppervlakte voor glasgroente verder zal teruglopen.

De ChristenUnie-SGP-fractie was met de overgrote meerderheid van de Statencommissie van mening dat er meer gezocht moet worden naar uitbreiding van bestaande glaslocaties. Ook zouden glastuinbouwers zich sterker moeten richten op herstructurering en meervoudig grondgebruik. Dat zal mogelijk landschappelijk meer aanvaardbaar zijn. Ook bij de sector zelf leeft dat de bedrijven zoveel mogelijk bij elkaar moeten blijven. De komende tijd wordt onderzoek naar deze mogelijkheden gedaan.

Henk van Dieren, Statenlid

Product	Voormalige oppervlakte (2000)	Huidige oppervlakte (2010)	Voormalige productiewaarde (2000)	Huidige productiewaarde (2010)
Glasgroenten	3000 ha	2200 ha	700 miljoen	1300 miljoen
Snijbloemen	2000 ha	1700 ha	800 miljoen	2300 miljoen
Plantenteelt	700 ha	1300 ha	200 miljoen	1800 miljoen

Column

De tanden van de Provinciale Staten

Misschien heeft u erover gehoord: Nederland gaat zijn best doen de Olympische spelen in 2028 naar ons land te krijgen. In de afgelopen Statenvergadering werd een voorstel ingebracht om in de aanloop daar naar toe per jaar 250.000 euro apart te zetten voor een sportevenement. Ik wil u een deel van de inbreng van onze fractie niet onthouden:

"Voorzitter, in onze fractie zijn de afwegingen niet makkelijk gemaakt. Er was druk om (er werd gezegd écht éénmalig) af te wijken van de ingeslagen Provincie Nieuwe Stijl-koers. Al die positieve effecten die uitgaan van een Olympisch plan – wie kan daar tegen zijn?

Ook in onze fractie klonk het geluid om toe te geven. Toch hebben we daar niet toe besloten. (Onze bezwaren zijn daarbij niet ingegeven door levensbeschouwelijke overwegingen, maar ze zijn wel principieel.)

Bij de coalitieovereenkomst hebben wij ingestemd met Provincie Nieuwe Stijl: de provincie doet alléén kerntaken, taken direct bij de burger zijn voor de gemeenten. Wij hebben het college hierin gesteund, óók als het ons pijn deed. (En dat was met name het geval toen subsidies aan het zo verschrikkelijk belangrijke preventief jeugdwerk werd afgebouwd, omdat dat een taak van gemeenten is.)

In dit geval is duidelijk dat voor het verlenen van subsidie aan het turngala -en dat geldt uiteraard ook voor subsidies aan andere sportevenementen- inpassing in PNS niet mogelijk is. Dat wordt ook toegegeven. De consequentie is dan duidelijk: Niet doen."

Het bleek dat we in onze visie niet alleen stonden. Het geld wordt niet voor dit doel gereserveerd. In tegenstelling tot wat soms gezegd wordt, laten Provinciale Staten echt wel eens de tanden zien!

Willy de Zoete, Statenlid

De kijker op: Molendriegang Stompwijk

Deze rubriek belicht voortaan in elke Vizioer een mooi plekje in de provincie Zuid-Holland. Deze eerste keer blijven we dicht bij Den Haag: de molendriegang bij Stompwijk.

Het Rampjaar 1672 bracht Nederland weinig goeds. Een mooie herinnering aan dit jaar wordt echter bewaard in Stompwijk, een klein dorp nabij Leidschendam en Den Haag. Drie molens staan daar in al hun schoonheid te pronken voor de moderne skyline van Leidschendam. Door hun hoge ligging bieden ze een goed uitzicht over het weidse landschap van de Driemanspolder.

De Hagenees of Leidschendammer die op zoek is naar een moment van rust komt op dit plekje goed aan zijn trekken. Het water is het domein van de rotganzen. De molens worden bewoond en zijn niet open voor publiek. Hoe vaak de uitspanning bij de molendriegang (met de originele naam "De drie molens") gasten herbergt blijft een raadsel. Zelfs op een gewone zaterdagmiddag waarop de eigenaar wel wat gasten kan verwachten, blijft de deur op slot.

De Molendriegang bij Stompwijk is een knap staaltje van techniek. Wie vanaf de kronkelende en hobbelige Stompwijkseweg naar het einde van de driegang loopt, ziet hoe het water bij elke molen ongeveer anderhalve meter stijgt. De ringvaart die ten oosten van de molen stroomt, ligt zo'n vijf meter hoger dan de polder aan de Leidschendamse kant.

Op de eerste molen staat een ander jaartal dan 1672: 1903. Deze molen heeft een later bouwjaar doordat het exemplaar van 1672 in 1902 door de bliksem is getroffen en verbrand. In 2006 zijn de molens gerestaureerd en zijn ze qua capaciteit beter op elkaar afgestemd. Een keer in de maand herleven oude tijden en draaien de wieken weer lustig rond. Wie zijn oren open heeft hoort het verhaal vanaf 1672 tot nu, suizend door de wieken, wervelend rond de kap.

Gertrude de Wildt-Brouwer, fractiemedewerker

Oogsten

Als u deze regels leest zijn de raadsverkiezingen net achter de rug en rest er nog ongeveer een jaar tot de komende Statenverkiezingen in 2011.

Zo'n laatste jaar wordt wel een oogstjaar genoemd. In dat jaar moeten de eindresultaten kunnen worden getoond van de coalitieperiode. De oogst moet worden binnengehaald. Dan zal ook blijken wat er uiteindelijk is geworden van al die mooie beleidsvoornemens die begin 2007 zijn gepresenteerd.

Toch is dat natuurlijk voor een deel maar betrekkelijk. Veel projecten hebben een lange voorbereidingstijd nodig. Die voorbereidingstijd is vaak zelfs aanmerkelijk langer dan de tijd die je nodig hebt voor de daadwerkelijke uitvoering. Zeker als het om wegen en spoorvervoer, natuurprojecten en recreatieterreinen gaat. Wat je realiseert is vaak al door je voorganger of zelfs nog voorafgaande voorgangers in gang gezet. Van veel dingen die je zelf op de rails zet, zul je uiteindelijk niet zelf het lint doorknippen. Je navolgers gaan ermee aan de haal. Zelfs bestuurders die twee of drie statenperiodes meegaan, zullen hiermee worden geconfronteerd. Je staat als het ware elke keer op de schouders van je voorganger. In 2007 werd de N 470, de weg tussen Zoetermeer, Delf en Rotterdam geopend. De voorbereiding was, als ik het goed zeg, twintig jaar eerder gestart. Zelf mocht ik in datzelfde jaar, met de minister van LNV de openingshandeling voor het

tot natuur bestemde eiland Tiengemeten verrichten. Ik had er zelf niets aan gedaan, het was allemaal werk van mijn voorgangers.

Oogsten, zeker. De één zaait, de ander begiet, weer een ander wiedt en de volgende oogst. De apostel Paulus wist het al. Dat laat nog eens zien dat prestaties in het openbaar bestuur zelden of nooit van één mens afhankelijk zijn, zelfs niet van één bepaalde politieke partij.

Toch, ja, voor deze Statenperiode is 2010 het oogstjaar. Die oogst zal moeten plaatsvinden onder niet echt ideale weersomstandigheden. De dreigende wolkenluchten van de bezuinigen beginnen aan de einder de kop op te steken en de provincie zal de komende maanden moeten knokken voor zijn bestaansrecht.

Dat maakt dit jaar best spannend. Het wordt in ieder geval geen jaar van op het gemak naar de eindstreep wandelen.

Er is een heleboel tot stand gekomen, er is veel op poten gezet, maar er is ook nog veel dat een flinke duw in de rug nodig heeft. Als de Rijn-Gouwelijn er in 2015 moet liggen, moet nog het nodige gebeuren en als het Bentwoud eind 2013 klaar moet zijn, wordt het nog aanpoten. Zo is er nog een hele rij op te sommen.

We gaan er nog voor dit jaar, Statenleden en Gedeputeerden. Oogsten is geen licht werk. Dat is zweten en zwoegen, maar het geeft wel een heleboel vreugde.

Joop Evertse, Gedeputeerde

Uitgave

ChristenUnie-SGP Statenfractie en de provinciale verenigingen van de ChristenUnie en de SGP in Zuid-Holland.

Verschijnt 3 à 4 keer per jaar in een oplage van 7900 exemplaren

Redactie

Andries van Dijk, Rudy Ligtenberg, Gertrude de Wildt en Wim de Roos

Contactadres fractie:

fractie@zuidholland.christenunie-sgp.nl

Informatie of reageren

ChristenUnie-SGP Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Telefoon 070-4417051
www.zuidholland.christenunie-sgp.nl

Vormgeving en productie

Drukkerij Holland bv, Alphen aan den Rijn
maart 2010